KORENOVANJE

Neka je *a* realan i *n* prirodan broj. Svako rešenje jednačine

$$x^n = a$$

"po x" (ako postoji) naziva se n-ti koren broja a u oznaci $x = \sqrt[n]{a}$. Dakle: simbol $\sqrt[n]{a}$ označava:

- 1) n-ti koren realnog broja a u svim slučajevima kada je on jedinstven $(n \in \mathbb{N}, n = 2k-1, k \in \mathbb{N}, a \in \mathbb{R})$
- 2) Pozitivan n-ti koren broja a u slučaju $n = 2k, k \in \mathbb{N}, a > 0$

Ova definicija sigurno nije baš mnogo jasna. Ajde da vidimo par primera:

$$\sqrt[3]{27} = \sqrt[3]{3^3} = 3;$$
 $\sqrt[3]{\frac{1}{8}} = \sqrt[3]{\left(\frac{1}{2}\right)^3} = \frac{1}{2}$
 $\sqrt[5]{-32} = \sqrt[5]{(-2)^5} = -2;$ $\sqrt[7]{0} = 0$

$$\sqrt[2]{4} = \sqrt[2]{2^2} = 2; \quad \sqrt[4]{\frac{1}{16}} = \sqrt[4]{\left(\frac{1}{2}\right)^4} = \frac{1}{2}$$
Pazi: $\sqrt[4]{16} = \sqrt[4]{2^4} = 2; \quad -\sqrt[4]{16} = -\sqrt[4]{2^4} = -2$

Pogrešno je pisati: $\sqrt[4]{16} = \pm 2$ **ZAPAMTI!!!**

1

Važi:

$$\sqrt[n]{a^n} = \begin{cases} a, & n-neparan \\ |a|, & n-paran \end{cases}$$

<u>Primeri:</u> (pazi, dogovor je da je $\sqrt{A} = \sqrt[2]{A}$, to jest, jedino se ovde ne piše broj 2)

$$\sqrt{9} = \sqrt{3^2}$$
 ; $\sqrt[3]{2^3} = 2$
 $\sqrt{(-3)^2} = |-3| = 3$; $\sqrt[3]{(-2)^3} = -2$

ZAPAMTI: Kad vidiš 2, 4, 6,... (parni koren) iz nekog konkretnog broja, rešenje je uvek pozitivan broj. Kad vadiš 3, 5, 7... (neparan koren) iz nekog broja, rešenje može biti i negativan broj, u zavisnosti kakva je potkorena veličina.

$$\sqrt{(-5)^2} = |-5| = 5$$

$$\sqrt[4]{(-7)^4} = |-7| = 7$$

$$\sqrt[4]{(-12)^6} = |-12| = 12$$

$$\sqrt[8]{(-\frac{1}{3})^8} = \left|-\frac{1}{3}\right| = \frac{1}{3}$$

$$\sqrt[3]{5^3} = 5$$

$$\sqrt[3]{(-5)^3} = -5$$

$$\sqrt[5]{(\frac{1}{10})^5} = \frac{1}{10}$$

$$\sqrt[7]{(-\frac{3}{5})^7} = -\frac{3}{5}$$

Primer: Za koje realne brojeve x je tačna vrednost:

a)
$$\sqrt{x^2} = x$$

b)
$$\sqrt[3]{x^3} = -x$$

$$v) \sqrt{x^2} = -x$$

g)
$$\sqrt{x^4} = \left(\sqrt{x}\right)^4$$

Rešenje: a) $\sqrt{x^2} = x$ je tačna samo za vrednosti x koje su veće ili jednake nuli, jer

$$\sqrt{x^2} = \begin{cases} x, & x > 0 \\ -x, & x < 0 \\ 0, & za, x = 0 \end{cases}$$
 Dakle $x \ge 0$

b) $\sqrt[3]{x^3} = -x$ je tačka samo za x = 0. Zašto? Ako uzmemo da je x negativan broj, na primer x = -5 \Rightarrow $\sqrt[3]{(-5)^3} = -5 \neq -(-5) = +5$, a ako uzmemo x > 0, recimo x = 10 $\sqrt[3]{10^3} = 10 \neq -10$

2

v) $\sqrt{x^2} = -x$, x mora biti manje od nule, ili nula jer kao malopre važi:

$$\sqrt{x^2} = \begin{cases} x, & x > 0 \\ -x, & x < 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$$
, Dakle $x \le 0$

g) $\sqrt{x^4} = (\sqrt{x})^4$, Ovde mora biti $x \ge 0$. Zašto? Zbog $(\sqrt{x})^4$ koji ne može biti negativan odnosno mora biti x > 0

Pravila:

1)
$$\sqrt[n]{a^m} = a^{\frac{m}{n}}$$

2) $\sqrt[n]{a \cdot b} = \sqrt[n]{a} \cdot \sqrt[n]{b}$

3)
$$\sqrt[n]{a} : \sqrt[n]{b} = \sqrt[n]{a : b}$$

4)
$$\left(\sqrt[n]{a}\right)^m = \sqrt[n]{a^m}$$

5)
$$\sqrt[n]{\sqrt[m]{a}} = \sqrt[n-m]{a}$$

6)
$$\sqrt[np]{a^{mp}} = \sqrt[n]{a^m}$$
 (p se skrati)

Moramo naglasiti da pravila važe pod uslovima da je: $a,b \rightarrow$ pozitivni realni brojevi $m,n,p \rightarrow$ prirodni brojevi.

Zadaci:

a) Izračunaj
$$\sqrt{36} - 2\sqrt{25} + \sqrt[4]{16} - \sqrt[5]{32}$$

 $\sqrt{36} - 2\sqrt{25} + \sqrt[4]{16} - \sqrt[5]{32} =$
 $= 6 - 2 \cdot 5 + \sqrt[4]{2^4} - \sqrt[5]{2^5} =$
 $= 6 - 10 + 2 - 2 = -4$

b) Izračunaj
$$\sqrt{\frac{9}{4}} + \sqrt[3]{\frac{1}{8}} + \sqrt[4]{16}$$

$$= \sqrt{\left(\frac{3}{2}\right)^2} + \sqrt[3]{\left(\frac{1}{2}\right)^3} + \sqrt[4]{2^4} =$$

$$\frac{3}{2} + \frac{1}{2} + 2 = 4$$

c) Izračunaj
$$\sqrt{\left(\frac{4}{9}\right)^2} + \sqrt[3]{-27} - \sqrt{4}$$

$$\sqrt{\left(\frac{4}{9}\right)^2} + \sqrt[3]{-27} - \sqrt{4} =$$

$$= \sqrt{\left(\frac{2}{3}\right)^2} + \sqrt[3]{(-3)^3} - 2 = \frac{2}{3} - 3 - 2 = \frac{2}{3} - 5 = -4\frac{1}{3}$$

d) Izračunaj
$$\sqrt{9} \cdot \sqrt[3]{(-8)} \cdot \sqrt[5]{-32}$$

 $\sqrt{9} \cdot \sqrt[3]{(-8)} \cdot \sqrt[5]{-32} =$
 $= \sqrt{3^2} \cdot \sqrt[3]{(-2)^3} \cdot \sqrt[5]{(-2)^5} =$
 $= 3 \cdot (-2) \cdot (-2) = 12$

2) Izračunaj $\sqrt{(x-5)^2} + \sqrt{(x+5)^2}$

$$\sqrt{(x-5)^2} + \sqrt{(x+5)^2} = |x-5| + |x+5|$$

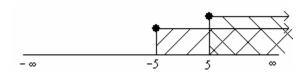
Kako je:

$$|x-5| = \begin{cases} x-5, & za & x-5 \ge 0 \\ -(x-5), & za & x-5 < 0 \end{cases} = \begin{cases} x-5, & za & x \ge 5 \\ -(x-5), & za & x < 5 \end{cases}$$
 i

$$|x+5| = \begin{cases} x+5, & za \quad x+5 \ge 0 \\ -(x+5), & za \quad x+5 < 0 \end{cases} = \begin{cases} x+5, & za \quad x \ge -5 \\ -(x+5), & za \quad x < -5 \end{cases}$$

moramo najpre videti "gde ima" rešenja

I situacija za $x \ge 5$ i $x \ge -5$

$$|x-5|+|x-5| = x-5+x+5 = 2x$$

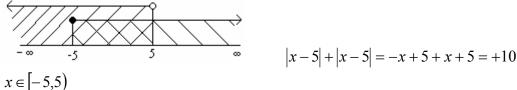
$$x \in [5, \infty)$$

II situacija za $x \ge 5$ i x < -5

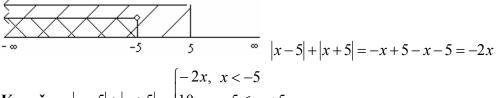

Nema rešenja

III situacija za x < 5 i $x \ge -5$

IV situacija za x < 5 i x < -5

Konačno:
$$|x-5|+|x+5| = \begin{cases} -2x, & x < -5 \\ 10, & -5 \le x < 5 \\ 2x, & x \ge 5 \end{cases}$$

Racionalisanje

Koristeći se osobinama korena, možemo, u cilju uprošćavanja nekog izraza, odstraniti korene ili ih premestiti na željeno mesto.

Primeri:

1)
$$\frac{1}{\sqrt{5}} = \frac{1}{\sqrt{5}} \cdot \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{5}} = \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{5^2}} = \frac{\sqrt{5}}{5}$$

2)
$$\frac{9}{\sqrt{12}} = \frac{9}{\sqrt{12}} \cdot \frac{\sqrt{12}}{\sqrt{12}} = \frac{9\sqrt{12}}{12} = \frac{3\sqrt{12}}{4} = \frac{3\sqrt{4 \cdot 3}}{4} = \frac{3 \cdot 2\sqrt{3}}{4} = \frac{3\sqrt{3}}{2}$$

3)
$$\frac{15}{2\sqrt{3}} = \frac{15}{2\sqrt{3}} \cdot \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}} = \frac{15\sqrt{3}}{2 \cdot 3} = \frac{5\sqrt{3}}{2}$$

Ovo je bio najprostiji tip zadataka, gde racionalisanjem prebacujemo koren iz imenioca u brojilac.

U sledećoj grupi zadataka ćemo koristiti da je $\sqrt[n]{a}^n = a$, a > 0

4)
$$\frac{6}{\sqrt[3]{2}}$$
 = da bi "uništili" koren u imeniocu moramo napraviti $\sqrt[3]{2^3}$, a pošto imamo $\frac{6}{\sqrt[3]{2^1}}$

treba racionalisati sa $\sqrt[3]{2^2}$. Dakle:

$$\frac{6}{\sqrt[3]{2}} = \frac{6}{\sqrt[3]{2}} \cdot \frac{\sqrt[3]{2^2}}{\sqrt[3]{2^2}} = \frac{6 \cdot \sqrt[3]{2^2}}{\sqrt[3]{2^3}} = \frac{6 \cdot \sqrt[3]{4}}{2} = 3\sqrt[3]{4}$$

5)
$$\frac{10}{\sqrt[4]{3}} = \frac{10}{\sqrt[4]{3}} \cdot \frac{\sqrt[4]{3^3}}{\sqrt[4]{3^3}} = \frac{10\sqrt[4]{27}}{\sqrt[4]{3^4}} = \frac{10\sqrt[4]{27}}{3} = \frac{10\sqrt[4]{27}}{3}$$

6)
$$\frac{ab}{\sqrt[3]{a^2b}} = \frac{ab}{\sqrt[3]{a^2b^1}} \cdot \frac{\sqrt[3]{a^1b^2}}{\sqrt[3]{a^1b^2}} = \frac{ab\sqrt[3]{ab^2}}{\sqrt[3]{a^3b^3}} = \frac{ab\sqrt[3]{ab^2}}{ab} = \sqrt[3]{ab^2}$$

Kad u imeniocu imamo zbir ili razliku dva kvadratna korena, upotrebljavamo razliku kvadrata: $(A-B)\cdot (A+B) = A^2 - B^2$

7)
$$\frac{1}{2+\sqrt{3}} = \frac{1}{2+\sqrt{3}} \cdot \frac{2-\sqrt{3}}{2-\sqrt{3}} = \frac{2-\sqrt{3}}{2^2-\sqrt{3}^2} = \frac{2-\sqrt{3}}{4-3} = 2-\sqrt{3}$$
8)
$$\frac{11}{\sqrt{6}-\sqrt{2}} = \frac{11}{\sqrt{6}-\sqrt{2}} \cdot \frac{\sqrt{6}+\sqrt{2}}{\sqrt{6}+\sqrt{2}} = \frac{11(\sqrt{6}+\sqrt{2})}{\sqrt{6}^2-\sqrt{2}^2} = \frac{11(\sqrt{6}+\sqrt{2})}{6-2} = \frac{11(\sqrt{6}+\sqrt{2})}{4}$$
9)
$$\frac{5}{2\sqrt{3}-3\sqrt{2}} = \frac{5}{2\sqrt{3}-3\sqrt{2}} \cdot \frac{2\sqrt{3}+3\sqrt{2}}{2\sqrt{3}+3\sqrt{2}} = \frac{5(2\sqrt{3}+3\sqrt{2})}{(2\sqrt{3})^2-(3\sqrt{2})^2} = \frac{5(2\sqrt{3}+3\sqrt{2})}{4\cdot 3-9\cdot 2} = \frac{5(2\sqrt{3}+3\sqrt{2})}{12-18} = \frac{5(2\sqrt{3}+3\sqrt{2})}{-6}$$

U zadacima u kojima se u imeniocu javlja zbir ili razlika "trećih" korena moramo koristiti:

$$A^3 - B^3 = (A - B)(A^2 + AB + B^2) \rightarrow \text{Razlika kubova}$$

 $A^3 + B^3 = (A + B)(A^2 - AB + B^2) \rightarrow \text{Zbir kubova}$

$$\frac{1}{\sqrt[3]{3} + \sqrt[3]{2}} = \frac{1}{\sqrt[3]{3} + \sqrt[3]{2}} \cdot \frac{\sqrt[3]{3}^2 - \sqrt[3]{3}\sqrt[3]{2} + \sqrt[3]{2}}{\sqrt[3]{3}^2 - \sqrt[3]{3}\sqrt[3]{2} + \sqrt[3]{2}} = \frac{\sqrt[3]{9} - \sqrt[3]{6} + \sqrt[3]{4}}{\sqrt[3]{3}^3 + \sqrt[3]{2}^3} = \frac{\sqrt[3]{9} - \sqrt[3]{6} + \sqrt[3]{4}}{3 + 2} = \frac{\sqrt[3]{9} - \sqrt[3]{6} + \sqrt[3]{4}}{3} = \frac{\sqrt[3]{9} - \sqrt[3]{6} + \sqrt[3]{4}}{3 + 2} = \frac{\sqrt[3]{9} - \sqrt[3]{6} + \sqrt[3]{4}}{5}$$

$$\frac{5}{\sqrt[3]{5} - \sqrt[3]{4}} = \frac{5}{\sqrt[3]{5} - \sqrt[3]{4}} \cdot \frac{\sqrt[3]{5^2} + \sqrt[3]{5}\sqrt[3]{4} + \sqrt[3]{4^2}}{\sqrt[3]{5^2} + \sqrt[3]{5}\sqrt[3]{4} + \sqrt[3]{4^2}} = \frac{5\left(\sqrt[3]{25} + \sqrt[3]{20} + \sqrt[3]{16}\right)}{\sqrt[3]{5} - \sqrt[3]{4}} = 5\left(\sqrt[3]{25} + \sqrt[3]{20} + \sqrt[3]{16}\right)$$

12) $\frac{3}{\sqrt[4]{5}-2}$ = ovde ćemo uraditi dupli racionalizaciju da bi "uništili" četvrti koren.

$$\frac{3}{\sqrt[4]{5}-2} = \frac{3}{\sqrt[4]{5}-2} \cdot \frac{\sqrt[4]{5}+2}{\sqrt[4]{5}+2} = \frac{3(\sqrt[4]{5}+2)}{\sqrt[4]{5}^2-2^2} = \frac{3(\sqrt[4]{5}+2)}{\sqrt{5}-4} \text{ sad opet racionalizacija}$$

$$\frac{3(\sqrt[4]{5}+2)}{\sqrt{5}-4} \cdot \frac{\sqrt{5}+4}{\sqrt{5}+4} = \frac{3(\sqrt[4]{5}+2)(\sqrt{5}+4)}{\sqrt{5^2}-4^2} = \frac{3(\sqrt[4]{5}+2)(\sqrt{5}+4)}{-11}$$

Vratimo se na zadatke sa korenima:

3) Izračunati:

a)
$$\sqrt[3]{x^2 \sqrt{x^{-1}}} \cdot \sqrt[3]{x^{-1} \sqrt{x}}$$

b) $\sqrt{x} \sqrt[3]{x^2} \cdot \sqrt[3]{x^2} : (\sqrt{x^{-1}})^3$

Rešenje:

$$\frac{\mathbf{a}}{\sqrt[3]{x^2\sqrt{x^{-1}}}} \cdot \sqrt[5]{x^{-1}\sqrt{x}} = \sqrt[3]{x^2} \sqrt[3]{\sqrt{x^{-1}}} \cdot \sqrt[5]{x^{-1}} \sqrt[5]{\sqrt{x^{-1}}} = x^{\frac{2}{3}} \cdot \sqrt[6]{x^{-1}} \cdot x^{-\frac{1}{5}} \cdot \sqrt[10]{x^{-1}} = x^{\frac{2}{3}} \cdot x^{-\frac{1}{6}} \cdot x^{-\frac{1}{5}} \cdot x^{\frac{1}{10}} = x^{\frac{2}{3} \cdot \frac{1}{6} \cdot \frac{1}{5} \cdot \frac{1}{10}} = x^{\frac{2}{3} \cdot \frac{1}{6} \cdot \frac{1}{5} \cdot \frac{1}{10}} = x^{\frac{20-5-6+3}{30}} = x^{\frac{12}{30}} = x^{\frac{2}{5}} = \sqrt[5]{x^2}$$

b)
$$\sqrt{x} \sqrt[3]{x^2} \cdot \sqrt[3]{x^2} : \left(\sqrt{x^{-1}}\right)^3 = \sqrt{x} \sqrt{\sqrt[3]{x^2}} \cdot x^{\frac{2}{3}} : \sqrt{x^{-3}} = x^{\frac{1}{2}} \cdot x^{\frac{2}{6}} \cdot x^{\frac{2}{3}} : x^{-\frac{3}{2}} = x^{\frac{1+2+2}{6} + \frac{2}{3} \cdot \left(-\frac{3}{2}\right)} = x^{\frac{3+2+4+9}{6}} = x^{\frac{18}{6}} = x^3$$

ZAPAMTI:
$$\sqrt{x} = x^{\frac{1}{2}}$$

4) Izračunaj:

a)
$$5\sqrt{2} + 3\sqrt{8} - \sqrt{50} - \sqrt{98}$$

b)
$$\sqrt{3} + 3\sqrt{27} - 2\sqrt{48}$$

Ovde je ideja da upotrebom pravila za korenovanje $\sqrt{a \cdot b} = \sqrt{a} \cdot \sqrt{b}$, svaki sabirak svedemo na "čist" koren u smislu da ima celobrojno rešenje.

a)

$$5\sqrt{2} + 3\sqrt{8} - \sqrt{50} - \sqrt{98} =$$

 $5\sqrt{2} + 3\sqrt{4 \cdot 2} - \sqrt{25 \cdot 2} - \sqrt{49 \cdot 2} =$
 $5\sqrt{2} + 3 \cdot 2\sqrt{2} - 5\sqrt{2} - 7\sqrt{2} =$
 $5\sqrt{2} + 6\sqrt{2} = 5\sqrt{2} - 7\sqrt{2} = -\sqrt{2}$

b)

$$\sqrt{3} + 3\sqrt{27} - 2\sqrt{48} =$$

 $\sqrt{3} + 3\sqrt{9 \cdot 3} - 2\sqrt{16 \cdot 3} =$
 $\sqrt{3} + 3\cdot 3\sqrt{3} - 2\cdot 4\sqrt{3} = \sqrt{3} + 9\sqrt{3} - 8\sqrt{3} = 2\sqrt{3}$

5) Izračunaj:
$$3 \cdot \sqrt[12]{4} - 4 \cdot \sqrt[15]{27} + 8 \cdot \sqrt[24]{16} + 5 \cdot \sqrt[20]{81}$$

Rešenje:

$$3 \cdot \sqrt[12]{4} - 4 \cdot \sqrt[15]{27} + 8 \cdot \sqrt[24]{16} + 5 \cdot \sqrt[20]{81} =$$

$$3 \cdot \sqrt[12]{2^2} - 4 \cdot \sqrt[15]{3^3} + 8 \cdot \sqrt[24]{2^4} + 5 \cdot \sqrt[20]{3^4} =$$

$$3 \cdot \sqrt[6]{2} - 4\sqrt[5]{3} + 8 \cdot \sqrt[6]{2} + 5\sqrt[5]{3} =$$

$$= 11\sqrt[6]{2} + \sqrt[5]{3}$$

LAGRANŽOV INDENTITET:

$$\sqrt{a \pm \sqrt{b}} = \sqrt{\frac{a + \sqrt{a^2 - b}}{2}} \pm \sqrt{\frac{a - \sqrt{a^2 - b}}{2}}$$

Gde je a > 0, b > 0, $b < a^2$

Primenimo ga na 2 primera: **a)** $\sqrt{2+\sqrt{3}}$

b)
$$\sqrt{6-4\sqrt{2}}$$

a)
$$\sqrt{2+\sqrt{3}} = \sqrt{\frac{2+\sqrt{2^2-3}}{2}} + \sqrt{\frac{2-\sqrt{2^2-3}}{2}}$$

$$= \sqrt{\frac{2+\sqrt{1}}{2}} + \sqrt{\frac{2-\sqrt{1}}{2}}$$

$$= \sqrt{\frac{3}{2}} + \sqrt{\frac{1}{2}} = \frac{\sqrt{3}+1}{\sqrt{2}}$$

b)
$$\sqrt{6-4\sqrt{2}}$$
 = pazi, prvo moramo 4 da ubacimo pod koren!

$$\sqrt{6 - \sqrt{16 \cdot 2}} = \sqrt{6 - \sqrt{32}} = \sqrt{\frac{6 + \sqrt{6^2 - 32}}{2}} + \sqrt{\frac{6 - \sqrt{6^2 - 32}}{2}}$$

$$= \sqrt{\frac{6 + \sqrt{36 - 32}}{2}} + \sqrt{\frac{6 - \sqrt{36 - 32}}{2}}$$

$$= \sqrt{\frac{6 + 2}{2}} + \sqrt{\frac{6 - 2}{2}} = \sqrt{4} - \sqrt{2} = 2 - \sqrt{2}$$

7) Dokazati da je vrednost izraza
$$\frac{2+\sqrt{3}}{\sqrt{2}+\sqrt{2+\sqrt{3}}} + \frac{2-\sqrt{3}}{\sqrt{2}-\sqrt{2-\sqrt{3}}}$$
 iracionalan broj.

Najpre ćemo upotrebom Lagranžovog indetiteta "srediti" $\sqrt{2+\sqrt{3}}$ i $\sqrt{2-\sqrt{3}}$

$$\sqrt{2+\sqrt{3}}$$
 =(prethodni zadatak) = $\frac{\sqrt{3}+1}{\sqrt{2}}$, slično je i $\sqrt{2-\sqrt{3}}$ = $\frac{\sqrt{3}-1}{\sqrt{2}}$, Dakle:

$$\frac{2+\sqrt{3}}{\sqrt{2}+\sqrt{2+\sqrt{3}}} + \frac{2-\sqrt{3}}{\sqrt{2}-\sqrt{2-\sqrt{3}}} = \frac{2+\sqrt{3}}{\sqrt{2}+\frac{\sqrt{3}+1}{\sqrt{2}}} + \frac{2-\sqrt{3}}{\sqrt{2}-\frac{\sqrt{3}-1}{\sqrt{2}}} =$$

$$= \frac{2+\sqrt{3}}{2+\sqrt{3}+1} + \frac{2-\sqrt{3}}{2-\sqrt{3}+1} =$$
Pazi na znak!

$$= \frac{\sqrt{2}(2+\sqrt{3})}{3+\sqrt{3}} + \frac{\sqrt{2}(2-\sqrt{3})}{3-\sqrt{3}}$$

$$=\frac{\left(2\sqrt{2}+\sqrt{6}\right)\left(3-\sqrt{3}\right)+\left(2\sqrt{2}-\sqrt{6}\right)\left(3+\sqrt{3}\right)}{\left(3+\sqrt{3}\right)\left(3-\sqrt{3}\right)}$$

$$=\frac{6\sqrt{2}-2\sqrt{6}+3\sqrt{6}-\sqrt{18}+6\sqrt{2}+2\sqrt{6}-3\sqrt{6}-\sqrt{18}}{3^2-\sqrt{3}^2}$$

$$=\frac{12\sqrt{2}-2\sqrt{18}}{9-3}=\frac{12\sqrt{2}-2\sqrt{9\cdot 2}}{6}=\frac{12\sqrt{2}-6\sqrt{2}}{6}=\frac{6\sqrt{2}}{6}=\sqrt{2}$$

8) Dokazati da je:
$$\frac{4+2\sqrt{3}}{\sqrt[3]{10+6\sqrt{3}}} = \sqrt{3}+1$$
.

Poći ćemo od leve strane da dobijemo desnu.

$$4 + 2\sqrt{3} = 3 + 1 + 2\sqrt{3} = 3 + 2\sqrt{3} + 1 = (\sqrt{3})^2 + 2\sqrt{3} + 1 = (\sqrt{3} + 1)^2$$

$$10 + 6\sqrt{3} = \text{ razmislimo da li ovo nije } 10 + 6\sqrt{3} = (A + B)^3?$$

$$(A + B)^3 = A^3 + 3A^2B + 3AB^2 + B^3$$

$$(\sqrt{3} + 1)^3 = \sqrt{3}^3 + 3 \cdot \sqrt{3}^2 \cdot 1 + 3 \cdot \sqrt{3} \cdot 1^2 + 1^3$$

$$= \sqrt{27} + 3 \cdot 3 \cdot 1 + 3\sqrt{3} + 1$$

$$= \sqrt{9 \cdot 3} + 9 + 3\sqrt{3} + 1 = 3\sqrt{3} + 3\sqrt{3} + 10 = 10 + 6\sqrt{3}$$

Dakle:

$$\frac{4+2\sqrt{3}}{\sqrt[3]{10+6\sqrt{3}}} = \frac{\left(\sqrt{3}+1\right)^2}{\sqrt[3]{\left(\sqrt{3}+1\right)^3}} = \frac{\left(\sqrt{3}+1\right)^2}{\sqrt{3}+1} = \sqrt{3}+1$$

Ovim je dokaz završen!

9) Racionalisati:
$$\frac{6}{\sqrt{21} + \sqrt{7} + 2\sqrt{3} + 2}$$

$$\frac{6}{\sqrt{21} + \sqrt{7} + 2\sqrt{3} + 2} = \frac{6}{\sqrt{7} \cdot \sqrt{3} + \sqrt{7} + 2(\sqrt{3} + 1)} = \frac{6}{\sqrt{7}(\sqrt{3} + 1) + 2(\sqrt{3} + 1)}$$

$$= \frac{6}{(\sqrt{3} + 1)(\sqrt{7} + 2)} \cdot \frac{\sqrt{3} - 1}{\sqrt{3} - 1} \cdot \frac{\sqrt{7} - 2}{\sqrt{7} - 2} = \frac{6(\sqrt{3} - 1)(\sqrt{7} - 2)}{(\sqrt{3}^2 - 1^2)(\sqrt{7}^2 - 2^2)} = \frac{6(\sqrt{3} - 1)(\sqrt{7} - 2)}{2 \cdot 3} = (\sqrt{3} - 1)(\sqrt{7} - 2)$$

10) Racionalisati:
$$\frac{1}{\sqrt[3]{9} + \sqrt[3]{6} + \sqrt[3]{4}}$$

$$\frac{1}{\sqrt[3]{9} + \sqrt[3]{6} + \sqrt[3]{4}} = \frac{1}{\sqrt[3]{3^2} + \sqrt[3]{3} \cdot \sqrt[3]{2} + \sqrt[3]{2^2}} \cdot \frac{\sqrt[3]{3} - \sqrt[3]{2}}{\sqrt[3]{3} - \sqrt[3]{2}} = \frac{\sqrt[3]{3} - \sqrt[3]{2}}{\sqrt[3]{3} - \sqrt[3]{2}} = \frac{\sqrt[3]{3} - \sqrt[3]{2}}{3 - 2} = \frac{\sqrt[3]{3} - \sqrt[3]{3}}{3 - 2} = \frac{\sqrt[3]{3} - \sqrt[3]{3}$$

Ovde smo imali $A^2 + AB + B^2$, pa smo dodali A-B, da bi dobili $A^3 - B^3$.